

Tilbehør udfundne Værdi. — Jeg for mit Bedkommende er tilbøjelig til at tro, at Landstinget kan gaa noget fremad paa den Vej, som man tidligere har betraadt, idet man kan tage noget Hensyn til Maskinerne, altsaa til de ikke faste Maskiner, men jeg tilstaar, at jeg ikke føler mig tilfredsstillt ved det Forslag, som den højtærede Minister her har fremsat. Dette Forslag vil efter min Opfattelse medføre, at der bliver taget for stort Hensyn til de løse Maskiner, naar Maskinernes samlede Værdi staar i et ringe Forhold til Ejendommens Værdi, medens man omvendt vil tage et alt for ringe Hensyn til Maskinernes Værdi under den modsatte Forudsætning. Jeg skal illustrere dette ved at nævne et Par Tal, som tydelig vilde oplyse, hvad jeg mener. Dersom man tænker sig en Ejendom vurderet, paa den i Lovforslaget bestemte Maade, til 100,000 Kr., og der i denne Ejendom findes løse Maskiner og Inventarium til en Værdi af 50,000 Kr., vil den samlede Værdi være 150,000 Kr., og Lovforslaget medfører, at der i saa Tilfælde vil kunne ydes et Laan paa indtil Halvdelen, altsaa 75,000 Kr.; det vil altsaa sige, at i et saadant Tilfælde yder man 50 pCt. eller Halvdelen af Vurderingssummen saavel af den faste Ejendom som af Maskinerne. — Men forandre vi Forholdet saaledes, at Ejendommen har en Værdi af 100,000 Kr. som før, medens Maskinerne have den dobbelte Værdi af, hvad jeg før nævnte, altsaa ligeledes 100,000 Kr., saa at den samlede Værdi af Ejendommen bliver 200,000 Kr., saa skal efter Ministeriets Forslag denne sidste Værdi af 100,000 Kr. reduceres til ikke at være større end Halvdelen af Ejendommens Værdi. Altsaa de 100,000 Kr. for Maskinerne maa kun tages i Betragtning ved Laanets Bestemmelse med Halvdelen af den Værdi, der er sat paa Ejendommen, og der vil altsaa kun kunne være Tale om at sætte Maskinernes Værdi til 50,000 Kr. Vi komme saaledes atter til, at den Takationsværdi, som skal lægges til Grund for Laanet, kan ikke blive større end 150,000 Kr., og Laanet altsaa ikke større end 75,000 Kr. ligesom før. Det vil sige, at man i dette Tilfælde, uagtet Maskinerne have den dobbelte Værdi mod det første Tilfælde, dog kun her kan tage Hensyn til dem med $\frac{1}{4}$ af deres Værdi, medens det tidligere var med Halvdelen af deres Værdi. Forholdet bliver naturligvis endnu mere grelt, naar Maskinernes Værdi staa i endnu større Forhold til Ejendommens Værdi, saaledes at de overstige Værdien af Ejendommen. Tænker man sig det Forhold, som vistnok kan tænkes, at Ejendommen kun kan sættes til 100,000

Kr., medens Maskinerne kunne sættes til en Værdi af 200,000 Kr., saa vil man ikke efter Lovforslaget kunne laane mere end 75,000 Kr. deri. Det vil sige, da man altid kan laane 50,000 Kr. i Ejendommen alene, vil man kun tage Hensyn til Maskinerne, der have en Værdi af 200,000 Kr., for et Beløb af 25,000 Kr., altsaa $\frac{1}{8}$ af deres Værdi.

Jeg stønner ikke rettere, end at der her er noget, som ikke er rigtig naturligt. Man tager efter Forslaget, som det her foreligger, for stort Hensyn til de løse Maskiner, naar deres Værdi i Forhold til Ejendommen er ringe, og for ringe Hensyn, naar det modsatte er Tilfældet. Forhaabentlig vil det kunne lykkes ved Sagens fortsatte Behandling at komme til et Resultat i saa Henseende, og jeg gentager, at jeg for mit Bedkommende skal være tilbøjelig til at tage noget Hensyn til Maskinernes Værdi, maaske under særligt Hensyn til, hvad det er for Maskiner der er Tale om, og ogsaa til, hvad det er for en Art af Bedrift, der er Spørgsmaal om. Jeg maa dog straks bemærke, at jeg ikke derved sigter til, om det er en toldbeskyttet Virksomhed, der drives. Jeg har allerede tidligere haft Bejlighed til at udtale, at det forekommer mig at være et Hensyn, der slet ikke kan være Tale om at tage ved denne Sags Behandling. Man bør ikke blande dette Spørgsmaal ind her, om en Vare er toldbeskyttet eller ikke; man bør slet ikke komme ind paa andre Spørgsmaal end dem, der umiddelbart have Hensyn til Udfindelsen af Værdien, altsaa en Værdibestemmelse, der medfører den fornødne Betryggelse.

Det er jo i høj Grad karakteristisk for dette Forslag, at det er en overordentlig Sikkerhed, der forlanges i de kontante Værdier, som skulle være indbetalte i Foreningen eller efterhaanden være indbetalte i Foreningen. Der dannes i denne tilsigtede Forening en Reservecfond af en ganske anden Kraft end i nogen hidtil kendt Kreditforening. Der er Spørgsmaal om, at man skal opsamle en Reserve- og Amortisationsfond, som i Forening med Overskuddet af Administrationsfonden skal løbe op til 10 pCt. af de i Omløb værende Kasseobligationer, forinden man skal begynde at indfri Obligationerne, altsaa at udtrække Obligationerne til Indfrielse og skrive af paa Banteobligationerne. Det er jo vilkaar, der ere ganske overordentlig byrdefulde for Laantagerne, for de eventuelle Laantagere, men i jo højere Grad det er Tilfældet, at Sikkerheden paa dette Punkt maa antages at komme til Stede, desto mindre Betænkelighed maa der være fra Rigsdagens og Lovgivningsmagts